

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skygebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skygebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skygebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 74. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649682360736/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Skygebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

Som i Dag er Byens Gjæst.
Hist paa Muren, tæt ved Porten,
Hvor det dog er broget der!
Mænd og Qvinder, Børn og Gamle,
Ligge, staae og sidde her.
See, en Bjergmand med sin Kone,
Stille, midt i Vrimsen staaer;
Deres lille Dreng ved Siden,
Har et dejligt hvidguult Haar.
Fromt han folder sine Hænder,
Seer paa hele Stadsen her,
Fyrstens Sabel, Bispens Kjole,
De behage ham især;
Underligt hans Hjerter brænder,
Tanken flager hid og did.
– Folk der boe hiin Side Bjerget,
Kom for denne Stads at see.

—

Mellem høie, grønne Bakker
Reiser sig den lille By,
Solen kaster lange Straaler
Bag den brune Sommersky,
Skinner paa de høie Taarne,
– Men det er nu stille her,
Ingen Bisp og ingen Hertug
Seer jeg holde Indtog der.
Underligt dog Hjertet banker,
Glemmer for en Stand sin Vee.
Hvad vil jeg, hvad vil de andre
I den lille By da see?
»Bispens Kjole, Fyrstens Sabel» –
Det er nu kun Støv og Gruus!
Nei, vi komme hver som Pil'grim,
For at see et fattigt Huus.
Snever er den lille Gade,
Det er ret som Alt var dødt!

Her de gamle Bjergfolk boede,
Her den lille Dreng blev født.
– Bisp og Hertug ere glemte,
Byens Mure er i Graus.
Alt igjen sig atter reiser,
staaer man i det lille Huus.

Byen havde mig noget saare venligt. En lille Dreng legede udenfor den gamle Kirke, og ridsede med Kridt paa de store Kampestene; maaskee de samme ogsaa have været Luthers Skrivertavle, da han legede her. Raadhuset har et kantet, dunkelt Udseende, ligesom hans Tidsalder; det har rimeligviis seet ganske saaledes ud i hans Tid, som nu, derimod har Huset, hvor han blev født, undergaaet en Deel Forandringer. Det benyttes nu som Skole. Paa et Vindue staae *Luther* og *Melanchton* i Glasmalerie, og over Døren læses, rundt om et illumineeret Basrelief med Luthers Portrait.

»Gottes Werck es Luthers Lehr,
Darum weyht sie nimmer mehr!»

Der stod en gammel Bonde paa Gaden med sin Kone, han stavede hende Verset, og jeg kunde see paa deres Ansigt, hvilken Masse af dyb og herlig Poesie, der laae dem i hvert Ord; thi deres Blik opklares forunderligt, og da han sagde det sidste, var det, som han havde sagt en Engels Aabenbaring, og de troede det.

»Luther!» siger *Jean Paul*, »Du ligner Rhinfaldet! hvor mægtigt stormer og torøner Du ikke! men ligesom Regnbuene svæve ubevægelige paa dets Strøm, saaledes hviler ogsaa Naadens Bue, Freden med Gud og Menneskene, i dit Bryst; Du ryster kun din Jord, men ikke din Himmel!»

Det er poetisk smukt, men dog laae der mig her, med den Tone og det Udtryk, hvormed den Gamle sagde til sin Kone om Luther: »det var en Mand!» noget langt større, rigtigere og stort. Jeg troer, at *Jean Paul* selv vilde have fundet det samme, om han havde hørt det!

Luther »det var en Mand!» derfor brød han Pavedømmets Aag; derfor sang han: